

NOVA DOBA

Državna licejska knjižnica

v Ljubljani

Stane letno 84 Din, mesečno 7 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. pritličje. Telef. 65.
Upravništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.666.

Krizo parlamenta

preživljamo i mi i druge države. Izgleda, da se bodo nekatere ideje, ki so tvorile delno podlago te stoletne ustanove, evolucijonirale in spremenile, kakor so bili tekom časov izmenjani in opuščeni mnogi temeljni principi.

Od vseh ustavnih držav se smatra Anglija najstabilnejšim in najkonservativnejšim. Njena ustava, zgrajena tekom dolgih vekov, je zadobila tako čvrsto osnovo in obliko, da je služila kot vzor vsem obstoječim državam. Ustava Anglije je bolj običajno pravo, nego pisani zakon, a se je baš to smatralo kot najboljša garancija za stalnost ustavnih naziranj.

Toda tudi Anglija doživlja evolucijo svojih petreficiranih načel, in nikako čudo ni, ako mlade države istotako pristopajo izmeni nekaterih starih temeljnih osnov.

Nepravilno je danes, in zveni kot anahronizem, ako se kdo sklicuje na ustavne in parlamentarne principe na podlagi šolskih primerov, da z jakimi argumenti dokaze, kako bi moralo pri nas biti in kako naj bi se postopalo v naši parlamentarni krizi. Kar se tiče krize in volitev, si ni treba razbijati glav s tolnačenjem naših ustanov, ki so vendar dovolj jasno definirane v zakonu.

Današnja narodna skupščina ni sestavljena na podlagi prvotnih načel. Radić ni šel v zadnje volitve z geslom, da bo poslal poslance v Beograd, marveč je baš nasprotno naglašal, da nima Hrvate v beograjskem parlamentu ničesar iskati in da bo že »Hrvatsko narodno zastopstvo« rešilo hrvatsko vprašanje mimo Beograda in proti njemu. Vojne tradicije, s katerimi je šla hrvatska masa z veliko mržnjo in elanom v vojno proti Srbom, je uporabil Radić v svoje politične svrhe in si tako pridobil pretežni del mandatorov. Njegovo geslo ni bilo, da treba s Srbi kot delom enega in istega naroda bratski občevati in v parlamentu sodelovati z njimi pri pravnemu formuliranju naših kulturnih, gospodarskih in političnih problemov.

Bivši predsednik naše Demokratske stranke, g. Davidović, ni šel v zadnje volitve z geslom, da hoče sodelovati z Radićem, ker je videl tistikrat v Radiću našega narodnega in državnega škodljivca, za kakoršnega ga še vedno smatrajo volilci, ki so poklonili zaupa-

nje kandidatom demokratske stranke. Danes, ko gledamo, kako Radićevi poslanci kršijo svojo besedo, dano svojim volilcem, in kako delajo isto Davidović in njegovi tovariši, nam je postalo jasno, da ti poslanci niso več predstavniki svojih volilcev in da je današnja narodna skupščina falzifikat javnega mnenja.

Ako poleg tega še upoštevamo, da Radić ni prenehal s svojim protidržavnim delovanjem, se nam vsiljuje prepričanje, da bi mu beograjski parlament služil kot sredstvo za iste cilje, na podlagi kojih on sklicuje na Dunaju »Kongres zatiranih narodov«, zedinjač svoje težnje s težnjami Madžarov, makedonstvušćih, Nemcev in Italijanov...

Iz navedenih vzrokov treba razpustiti današnje narodno skupščino in stopiti v volitve. Ako nove volitve ne pokažejo, da so se hrvatske mase osvobodile in ostrele svojih vodij in demagogov, bode ostalo tudi nadalje jasno, da jih vodi v njihovi politiki edino protidržavna in protisrbska mržnja. Takrat bo treba misliti na nove osnove in na popolnoma drugačno strukturo parlamenta! Ako se izbira med državo in parlamentom, so volitve pač lahke.

Naše načelo je: država nad vse! To načelo mora tudi tokrat zmagati.

Politične vesti.

RADIĆEVSKI PROGLAS. 1. maja sta se v Zagrebu vršila kongres in konferenca poslancev HRSS. Kakor poročajo »Novosti«, se bo v proglasu najprej naglasil sporazum hrvatskega in srbskega naroda in republikansko stališče Hrvatov in Slovencev. Hrvat-sko-slovenski narod je za republiko, ali on svojega naziranja ne mara vsiljavati srbskemu narodu, nego želi, da se z njim v vseh državnih vprašanjih sporazume. V proglasu bo nadalje proglašen princip parlamentarizma in narodne suverenosti, ki da je pogažena, češ, da je manjšina prevzela oblast, medtem ko je opozicija v pretežni večini. V proglasu bo ostro grajan režim Pašić-Pribičević in razmere v Makedoniji in Črni gori. Proglas je namenjen hrvatskemu narodu in vsem kmetom, meščanom in delavcem v Jugosla-

druga vrata v privatno pisarno šefa. Tam je sedel pri pisalni mizi, krepek mož, ki je preje poslal prišleca k tajniku.

»Dobro jutro, gospod Lloyd — gospod Vernon Lloyd«, je rekel v prijaznem tonu, ter pogledal na oni list. »Oprostite, da celo svojih posetnikov ne morem direktno sprejeti — toda pri-moran sem k temu, kar boste uvideli. Poslal Vas je Sir James Norris, kakor vidim?«

»Da, njegov tajnik sem. Poročati Vam imam le, da bi prišli, kolikor mogoče hitro na grad Lenton, radi zelo važnega dogodljaja. Sir James bi Vam bil telefoniral, toda ni vedel natančnega naslova. Se-li morete odpeljati s prihodnjim vlakom? Ob pol dvanaestih se odpelje prvi uporabljivi vlak iz postaje Paddington.«

»Gotovo, te je dobro. Slutite za kaj gre.«

»Za tatvino, ali pravilneje za več tatvin, kakor se mi dozdeva, ki so se dogodile v hiši. Izginili so nakiti, ki so bili last gostov. Prva tatvina se je izvršila že pred nekoliko meseci, skoro pred letom. V zadnji noči se je pripetila druga. Toda, kakor mislim, je boljše,

viji. — Znatno del poslancev HRSS je naklonjen ideji koncentracijske vlade po predlogu radikalnega disidenta Nastasa Petrovića, želi pa, da bi v vladi ne bili zastopani ne Pašićeva ne Pribičevićeva skupina.

POTEK KRIZE. Preds. in podpredsednik Nar. skupščine sta bila sprejeta na dvoru. Kralju sta obrazložila nezmožnost delovanja parlamenta in potrebo volilne nacionalne koalicije. Od vsebine proglasa HRSS bo odvisno, ali bodo Radićevci sprejeti na dvoru v svrhu razgovorov. Kriza se razvija povoljno.

NA SEJI MINISTRskega SVE-TA je bil odobren kredit 10 milijonov dinarjev za umetniško razstavo v Parizu, ki se je udeleži tudi naša država. Od ministrstva prosvete sestavljen odbor umetnikov in strokovnjakov bo prevzel aranžma jugoslov. oddelka razstave. Na predlog demokratskih ministrov se je razpravljalo o vprašanju izplačila razlike doklad za drž. uradnike od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924. O tem vprašanju se bo po izplačilu novih draginskih doklad končnojavno sklepalo.

KULTURBUND — NJEGA ARHIVI IZGINILI. Pri zapiranju prostorov Kulturbunda v posameznih krajih niso našle oblasti niti korespondence, niti denarja. Misli se, da so Nemci korespondenco zažgali, denar pa spravili na varna mesta. Oblasti uvedejo preiskavo.

Znati je treba. Iznajdba formiranja Davidovičeve frakcije slovenskih demokratov ni imela sreče ne božjega blagoslova, ker se bori za patent izuma več političnih odličnikov. Gospoda Radić in Korošec pa se ne moreta odločiti ali bi dala najvišjo sankcijo mariborskemu dopisniku »Narodnega Dnevnika« ali g. poslancu Žebotu ali gosp. profesorju »Nove Pravde«. Ker je vsako ženijalno delo vredno svojega plačila, upamo, da dobiijo nagrado vsi trije izumitelji, da bo takó sporazumevanje med narodi v državi SHS omogočeno. Medtem pa se je pojavila zopet nova opasna zapreka: »Nova Pravda« v Ljubljani je fotografirala s pomočjo najnovejših iznajdb na polju elektrike na distanco 60 km zračne črte velik načelni pobje demokratov iz Slovenije na politični konferenci, ki se je vršila prošli teden v Celju. To pa je izum

da izveste podrobnosti na mestu. Sir James mi je naročil, naj mu brzojavim čas Vašega prihoda, da Vas počaka sam na postaji. Hiteti moram, ker je postaja precej oddaljena. Torej je stvar opravljena, gospod Hewitt? Postaja je Twyford.

»Gotovo pridem z označenim vlakom, se peljete tudi z istim?«

»Ne, opraviti moram v mestu še različno. Dobro jutro! Brzojavil bom takoj.«

Hewitt je zaklenil predal svoje pisalne mize in naročil voz.

V Twyfordu ga je čakal Sir James Norris z vozom. Bil je velik, zdrav mož petdesetih let, katerega ime je bilo znano po zgodovinskih preiskavanjih, s katerimi se je pečal. V ožjem krogu je bil znan kot Nimrod, ki se je venomer bojeval z divjimi lovci.

Pomigal je Hewittu živahno, ko ga je zagledal na zapuščeni postaji in ga povabil, naj sede kraj njega. »Imamo sedem kilometrov do gradu, med potjo Vam lahko povem to prokletoo stvar, zato sem prišel sam.«

Hewitt je prikimal.

»Povabil sem Vas semkaj radi tatvine, kar Vam je gotovo Lloyd že ome-

brez konkurence, ki mu patent ne izostane, četudi gre pri tem pamet gotovih borcev za ideale brez posvetne primesi v definitivni precep v večno škodo bele Ljubljane.

PREPELUH PRI BODOČIH VOLITVAH. V »Slobodnem domu« objavlja Radić, da ga je na Dunaju posetil Albin Prepeluh, urednik ljubljanskega »Avtonomista« in se glede bodočih državnoborskih volitev z njim popolnoma sporazumel. Tako dobimo v Slovenijo zopet nov »blažev žegen« — Račvo stranko republikanstva, mirotvornosti, kmetijske in delavske »emancipacije«, brezdačne čase, nič vojaške obveznosti — in kar je glavno — postali bodemo zopet Slovenci! Vremena Kranjecem bodo se zjasnila... — Gorje takrat nam, slovenskim Vele-srbom!...

ITALIJA NAS BOJKOTIRA. Italijanska vlada je izdala te dni vsem svojim konzulom v Dalmaciji naredbo, da naj italijanske ladje, ki prihajajo v jugoslovanska jadranska pristanišča, in ital. špediterji uporabljajo za dela samo italijanske državljane. Ogorčeno dalmatinsko prebivalstvo zahteva takojšnjo intervencijo naše vlade v Rimu oz. potrebne represalije.

Gledališče.

I.

Repertoar:

V torek, 6. maja: »NIOBA«. A abon. Začetek ob 20. uri.

Zabavna angleška veseloigra Nio-ba v 3 dej. od Harryja in E. A. Paul-tona, je sicer že stara gled. igra, a je vedno in povsodi zabavala občinstvo in polnila gledal. blagajno. Upamo, da se bodo tudi Celjani od srca nasmejali komičnim zapletljajem, ki nastanejo vsled »oživiljenja« kamenitega kipa »Niobe«!

II.

Za naše malčke se pripravlja »Snegulčica« v novi zasedbi in inscenaciji.

Celjske novice.

Višek nadležnosti! V Celju čuješ upravičenih pritožb nad večnim nabiranjem in pobiranjem, ki se vrši v znamenju usmiljenja do bedo in pomanjkanje trpečih ali pa v znamenju narodne dolžnosti, za vse dobro, po-

nil. Kolikor morem soditi, je tatvino pripisovati onemu tatu, kateri je izvršil že dve drugi v tem gradu. Včera j popoldne —

»Oprostite, gospod baron«, ga je prekinil Hewitt; »mislim Vas prositi, da pričnete s prvo tatvino. Povejte celo stvar v kronološkem redu, potem je vse jasnejše.«

»Dobro. Pred nekako enajstimi meseci sem imel precej obilen poset. Bil je tudi polkovnik Heath s soprogo, katera je bila z mojo pokojno ženo v sorodu. Ne dolgo pred dogodkom je bil polkovnik vpokojen. Služil je kot poslanec v mali državi Notranje Indije. Njegova soproga je imela znatno zbirko dragulj; najdragocenejši kos je bila zapestnica z velikim, izvanredno lepim biserom — da — resnično izvanrednim biserom! — Mahajarah države, kjer je bil soprog poslanec, jo ji je podaril v slovo.

Zapestnica je bila tako fino delo, lahka kot pero in tako zlomljiva, da ni bila zaupati roki — in biser v vsakem oziru — no, saj sem Vam že povedal. Oba sta prispela nekega večera precej pozno. Prihodnji dan — po obedu — so šle moja hči, moja sestra, ki me po-

Tat draguljev.

(Iz angleščine: A. V.)

Na prvem odstavku slabo razsvetljenih stopnic neznatne, blizu obali v Londonu stoječe hiše, je bil na umazani šipi steklenih vrat lakonični napis: »Hewitt«.

Na desni spodaj pa je bilo z manjšimi črkami napisano »pisarna«.

Nekega jutra, komaj da so odložile pisarniške moči svoje površnike in klobuke, so se prašna vrata z veliko naglico odprla in neokreten, elegantno oblečen, mlad mož je pridrvel v sobo. Zadel je skoraj v drugega, ki je ravno-kar hotel zapustiti pisarno. »Oprostite«, je jecljal prvi, »je-li tukaj pisarna detektiva Hewitta?«

»Da, gotovo«, je odvrnil drugi, močno zraščeni, srednje velik, gladko obrit mož z okroglim, simpatičnim obrazom. Ali ne bi hoteli govoriti z gospodom tajnikom?«

V mali sprejemni sobi se je prikazal inteligenten, mlad mož, ki je ponudil posetniku papir in peresnik s prošnjo, naj napiše svoje ime in vzrok svojega prihoda. Trenutek pozneje se je vrnil mladi mož ter spremenil tujca skozi

trebno in lepo, kar se godi v Celju, pa tudi izven Celja. Kdor v Celju ni tuj in nepoznan, pri tem se redno trka na vrata brez ozira in brez uvaževanja, ali ti razmere še dopuščajo, da zopet in zopet žrtvuješ. S tem so težko prizadeti naši narodni napredni krogi, ki se nad temi metodami že upravičeno pritožujejo. Mi smo v našem lokalnem listu že večkrat o tem razpravljali. Danes ponavljamo na adresu vseh marljivih in navdušenih narodnih nabiralk in nabiralcev resen apel, naj nekoliko odjenjajo in naj se v prvi vrsti zavedajo, da imamo mnogo velikih domačih zadev, ki kriče po pomoči in podpori, ki pa je od nikoder ni. V vsem lepem navdušenju ne smemo pozabiti lastnih kulturnih, nacionalnih in dobrodelnih institucij, kojih obstoj in razvoj je navezan izključno na pomoč in podpore naših narodnih celjskih krogov, ki so sicer vsak hip predmet najhujšega zablavljanja in kritike po vseh glasnikih rodoljubnih družbah in časopisih, ki pa imajo pri tem vendarle to častno monopolno prednost, da z velikimi osebnimi in gmojnimi žrtvami vzdržujejo vse to, kar imenujemo v Celju nacionalno, kulturno in humano delo. Naštevaje v podrobnosti lahko opustimo. K temu domačemu pojavu pripravljenosti zbiranja, ki je že samo dosti sitno in nadležno, pa je Celje tako srečno in izvoljeno mesto Jugoslavije, da se k nam zateka ne samo domač širok okoliš z vsemi mogočimi polami in akcijami, ampak tudi širna naša domovina, koje odposlanci in odposlanke prihajajo redno med nas po takih opravih človekoljubja in usmiljenja. Zadnje dni so se za izpremembo spet enkrat pojavile neke nemškogovoreče šolske sestre redovnice, ki so nadlegovale naše ljudi za prispevke za klostersko šolstvo v Bosni. Te naše ljube jugoslovanske državljanke v redovniški obleki so se znale ostro in bridko pritoževati, kako je pač nekdanj Avstrija podpirala njih šole v Sarajevu, naša država pa da jim ničesar ne da. Tudi so vedele povedati te svete redovnice iz Bosne, da vse, kar dela Kolo jugoslovanskih redovnic in društva za zaščito dece, gre v Beograd in na Srbsko za Srbe. Nam je prav dobro znano, zakaj je Avstrija vzdrževala te klosterske šole v Bosni ter sploh v južnih slovenskih krajih, z očitno tendenco širjenja nemštva v ono zemljo, ki po krvi ni spadala v okvir Avstrije. Da še danes take šole obstojajo, ki na tak način po jugoslovanskih rodbinah zbirajo denar, je le znamenje, koliko je v naši državi še gnjilega, koliko protidržavnega in protijugoslovanskega duha še veje po neštetihih takih »katoliških« zavodih, ki jih naša država v svojo škodo še vedno trpi in gleda. Pozivamo oblast, da zaščiti naše kraje in naše ljudstvo pred takimi nabiralkami, ki bi v vsaki drugi narodni državi bile nemogoče, pri nas pa smejo zbirati denar in kritizirati državo, od koje milosti v njeno škodo žal še obstojajo.

V intimnem objemu vidimo naše klerikalce z Nemci. Kaj je pritegnilo Mihelna k naši Micki, ki ima rimsko pečo (tiaro) na glavi? Mihel je na svojo

gosto poseti, in gospa Heath na izprehod. Moja sestra je porabila precej časa za toaletto. Med čakanjem je pustila moja hči gospo Heath, katera ji je pokazala vse svoje zaklade — kakor je to navada pri ženskah. Ko je bila moja sestra gotova za izprehod, nista pospravili vseh draguljev, ker sta mislili, da se preveč zamažita. Zapestnica je ležala z drugimi dragulji vred na toaletni mizici.

»Oprostite, da Vas prekinem. In vrata?«

»So zaprle. Moja hčerka sama je to nasvetovala, ker smo imeli dva nova posla.«

»In okno?«

»Okno so pustile odprto, kakor Vam hočem ravno poročati. Dobro! Vrnile so se k večerji — bilo je že mracno, spremljal jih je Lloyd, katerega so srečale na poti. Gospa Heath je šla naravnost v svojo sobo in zapestnice ni bilo več.«

»Ali je opazila kako drugo spremembo v sobi?«

»Niti najmanjše. Vse je ležalo na svojem mestu, izvzemši zapestnice. Na vratih ni bilo ničesar opaziti o vltumu, toda okno je bilo odprto, kakor sem že omenil.«

»Ste-li obvestili policijo?«

Pravo

„SCHICHTOVO“ milo „JELEN“

z znamko „JELEN“

je že 60 let znano kot najboljšje in najizdatnejše od vseh vrst pralnega mila.

Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“!

žalost začutil, da postaja star in slab, pa si je mislil, da bi bila stara, že večkrat premenjena devica Micka prava partija za njega. Skupaj bi pojamrala, skupaj bi se tolažila in skupaj bi opravljala in škodovala onim, ki so boljši in mlajši in imajo bodočnost še pred sabo. Kaj bo iz tega zakona, ki ni sklenjen iz ljubezni ampak iz hladnega računa? Predvsem ne bo bogve kaj zaroda, in če bo, bodo slabiji. Zakonska sta stara, ergo pred smrtjo, treba bo mnogo moliti, ker grob je blizu. Konečno pa je Mihel ateist, Micka pa tercijalka. Gotovo pride do ločitve, in Mihel bo postal morda še pravoslaven, da se lahko poroči s kako zemljoradniško pravoslavne vere iz Srbije.

PRVEGA MAJNIKA se je izvršila delavska slavnost v Celju v zelo majhnem in skoraj neopaženem obsegu ter je končala brez vsakih incidentov. Ob 8. uri se je zbiralo klerikalno delavstvo na dvorišču hotela »Beli vol«, odkoder je odkorakalo približno 100 oseb na Babno, kjer so imeli veselico. Socijalistovsko zbirališče pa je bilo v Gaberju, od tam so korakali v sprevedu, na čelu godba, pred Narodni dom, kjer je pozdravil manifestante Martin Plankar in nato podal besedo Peteanu iz Maribora. Govornik je opisal zgodovino praznika ter kritiziral politiko dr. Koroseca, Radića in Pašića. Po končanem govoru je odšel spreved nazaj v Gaberje in se ustavil pred gostilno »Svetel«. Pevci so zapeli dve pesni, godba je zaigrala in manifestacija je bila končana.

AKADEMIJA PODRUŽNICE »FERIJALNEGA SAVEZA« NA GIMNAZIJI V CELJU dne 3. in 4. tm. Te dni so nas iznenadili lepaki, ki smo jih zagledali po ulicah. Veseli nas, da se je tudi gimnazijska mladina enkrat oju-nala, hoteč pokazati občinstvu, kaj zamore. Izza kulis smo izvedeli, da se je za ta svoj nastop temeljito pripravila; nadvse poštvalno sta se potrudila režiser g. Janko in pevovodja g. C. Pregelj, da na dobri podlagi ustvarita nekaj dobrega. Veseli nas, da se začne mladina, poleg izvrševanja svojih dolžnosti, baviti tudi z drugimi stvarmi, kar smo po vojni dolgo pogrešali. Bila je srečna ideja »Ferijskega Saveza«, da stopi pred občinstvo z lepim programom, da pokaže, kaj zna in da podkrepí svojo gotovo ne preveč polno blagajno tudi na ta način. Že od lanskega leta skuša, kakor smo slišali, gori omenjena podružnica F. S. ustvariti v naših planinah svoje planinsko zavetišče: naloga, za mladino gotovo izredno težka, a izvedljiva le z uporabo neutrudljive energije in z moralno ter

»Gotovo, prihodnje jutro se je javil uradnik od Scotland Yard (centralna pisarna tajne policije v Londonu). Napravil je vtis spretnega človeka. Prvo, kar je opazil na toaletni mizici, je bila vžigalica, že prižgana, ki je ležala nekaj centimetrov oddaljena od mesta, kjer je bila zapestnica. Kakor se je doglalo, omenjeni dan nihče ni rabil v tej sobi vžigalice, in ako bi jo bil kdo rabil, je ne bi bil vrgel na prt. Iz tega sledi — ako si mislimo, da je rabil vžigalico tat — da se je izvršila tatvina v mraku, neposredno pred povratkom gospe Heathove. Tat je najbrže hitro prižgal vžigalico, da je lažje razložil dragulje in najdragocenejšega vzel s seboj.«

»Druzega torej ni izginilo?«

»Niti najmanjše stvari. Zbežal je tat najbrže skozi okno, kar se sicer težko tolmači. Dame so imele na svojem povratku okno vedno pred očmi, a niso ničesar opazile, dasi se je tatvina izvršila neposredno pred povratkom.«

V bližini okna se ne nahaja nikak pripomoček, da bi bil mogel tat ubežati. Pač pa se je našla lestva, ki je navadno spravljena v hlevu, ob plotu vrta za travnikom. Vrtnar pa je pritrdil, da je popoldne rabil lestvo in jo položil na omenjeno mesto. (Dalje prih.)

gmojno pomočjo vse javnosti, ki ljubi to mladino. Saj hoče imeti zavetišče lep namen, da nudi mladini po težkih, naporih mesecih odpočitek in okrepitev svojega zdravja na svežem, zdravem zraku, ki ga marsikateri tako nujno potrebuje. Podprimo idealne cilje naše mladine, bodimo veseli, da se je zopet z vneto oklenila idealov, ki so bili že opasno ogroženi. — Ljubitelj mladine.

DRUŽABNI VEČER KOLA JUGOSLOV. SESTER V CELJU se vrši 10. maja v mali dvorani Narodnega doma. Vse prijatelje društva najsrčneje vabimo.

KOLO JUGOSLOV. SESTER V CELJU opozarja svoje članice na veliko manifestacijsko slavnost, ki se vrši ob priliki odkritja Malgajevoga spomenika v Guštanju 29. maja. Tamošnji odbor hoče preskrbeti polovično vožnjo in prehrano ter prosi, da mu vsako društvo naznani število udeležencev. Sestre, ki se je hočejo udeležiti — morda v narodnih nošah — naj to javijo sestri Jerin, Vrazov trg, do 5. maja. — Udeležimo se je v velikem številu, da pokažemo bratom onstran meje, da mislimo s trpko ljubeznijo nanje.

OBČNI ZBOR »OLEPŠEVALNEGA IN TUJSKO - PROMETNEGA DRUŠTVA V CELJU« se vrši dne 15. maja 1924 ob 20. uri v rudeči sobi »Narodnega doma« z običajnim dnevnim redom. Ob neeklepnosti zbora ob napovedani uri se vrši pol ure kasneje drug občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu navzočih. — Odbor.

PODPORNO DRUŠTVO ZA REVNE OTROKE V GABERJU priredi v nedeljo, dne 11. maja 1924 ob 2. uri popoldne veliko javno tombolo na vrtu v kinu Gaberje. Tombola bode obsegala 10 glavnih dobitkov in sicer: šivalni stroj, moško kolo, 1 doza parfuma, zlata zapestnica, dva zlata obročka, zlata vratna verižica, slika kralja Aleksandra (ročno delo g. Ramrota) in dve srebrni verižici v skupni vrednosti okrog 10 do 12 tisoč dinarjev, ter okrog 200 manjših dobitkov vsakovrstne cene. Karte se prodajajo po 3 Din komad in se dobivajo pri trvd. Pelle, v trgovini Ravnikar, v glavni zalogi tobaka v Celju, v trafiki Franc Špegliča v Gaberju ter pri vseh tukajšnjih pismonošah. — Ker je zadnji moment, se vsled tega naj vsak potrudi, na dobi še pravočasno tombola-kartice. — Odbor podpornega društva za revne otroke v Gaberju.

ODBOR ZA MALGAJEV SPOMENIK V GUŠTANJU prosi p. n. društva, korporacije in osebe, da do 10. maja javijo svojo udeležbo pri odkritju Malgajevoga spomenika. Zadeva je zelo nujna in to radi polovične vožnje posebnih vlakov, prehrane in za izpolnitev slavnostnega programa.

KRSTNA SLAVA VOJNIH INVALIDOV V CELJU. Udruženje vojnih invalidov praznuje svojo krstno slavo dne 6. maja. Podružnica Celje ima ob 8. uri v župni cerkvi sv. mašo za padle vojne žrtve, h kateri vabi cenj. občinstvo ter vse vojaške in civilne urade.

DRUŽABNI VEČER posetnikov srbohrvatskega tečaja »Bratsva« v Celju se vrši v soboto, dne 3. maja tl. ob pol 8. uri zvečer »Pri Istrijancu« na Ljubljanski cesti. Sodeluje društveni orkester.

POROČILA SE JE v Maria Enzersdorfu pri Dunaju gđ. Marica Debelak, majorjeva hči, s tamošnjim trgovcem g. I. Billensteinerjem. Obilo sreče!

UMRL JE v celjski javni bolnici Miroslav Marović, dijak eksp. akad. iz Novega sada, v starosti 20 let. Zdravil se je nekaj časa v Topolšnici in zadnji čas v tuk. javni bolnici, kjer je podlezel zavrtačni pljučni bolezni. Naj mu bo, daleč od ožje domovine, naša slovenska zemlja lahka!

SPLOŠNA ŽELJA K SPREMENBI OSEBNEGA PROMETA NA SA-

VINJSKI ŽELEZNICI. S 1. junijem t. l. se ima, kakor doznavamo, spremeniti vozni red savinjske železnice. Ob tej spremembi si dovoljujemo opozoriti železniško upravo na splošno željo, da bi bila umestna upeljava novega vlaka in to z voznim redom, kakor smo ga že pred vojno imeli in ki bi kakor takrat odhajal prilično ob 12.30 iz Celja in se vračal v Celje okrog 15. ure. Dosedanji vlaki so navadno itak nabito polni, kar znači, da je njih število premalo. Občinstvo je primorano čez opoldanske ure s stroški in zamudo časa čakati na popoldansko zvezo ob 15.30; tudi dijaštvo je podobno prizadeto. Smatramo željo po uvedbi novega vlaka za popolnoma upravičeno.

ZLORABA ZASILNE ZAVORE. Potujoče občinstvo se opozarja, da je generalna direkcija državnih železnic v Beogradu določila kot globo za zlorabo zasilne zavore na vlakih 500 Din. Poleg te globe mora potnik tudi povrniti vse stroške za škodo, povzročeno vsled zamude dotičnega vlaka.

IZPRED CELJSKEGA OKROŽNEGA SODIŠČA. — Auf! Dne 22. marca tl. je občinski redar Špruk opozoril razigrane gostijske fante, naj ne razgrajajo po gostilnah, naj bodo dostojni in naj gredo domov. Fantom to seveda ni bilo prav in jeli so nad obč. javnim organom kričati. Najbolj sta se odlikovala 23-letni mesarski pomočnik Anton Puncer in 20-letni ključavničarski pomočnik Anton Robida. Puncer ga je pozdravil z besedami: »Kaj ti nas boš spat gonil? Ti, prokleti smrka-vec! Če se hitro ne pobereš, te takoj pobijem!« Robida pa je kričal: »Ti nas ne boš spat gonil! Ti pojdi spat. Mi smo kričali in homo kričali — auf biks Špruk!« Radi lepega vedenja sta bila obsojena pred celj. okrožnim sodiščem Puncer na 1 teden, Robida pa na pet dni poostrenega zapora. — Posurovelost! Dne 13. januarja tl. se je vračala večja fantovska družba, med njimi Ot. Golob iz Gaberja pri Celju, proti Vojniku. Pri nekem križpotu sta pristopila k družbi še Karol Podpečan in Martin Skutnik. Podpečan je začel brez povi-da izzivati in ko ga je skušal Golob miriti, je skočil nadenj in ga z nožem nevarno pelnil v prsa. Radi težke teesne poškodbe je bil Podpečan pred celjskim okrož. sodiščem obsojen na 3 mesece poostrene ječe.

TIHOTAPSTVO Z VSEMI MONOPOLSKIMI PREDMETI se je zlasti v zadnjem času tako razvilo, da to stanje že ogroža v državnem proračunu predvideno vsoto dohodkov iz monopolov. Radi tega je narodna skupščina na predlog ministrskega sveta v seji dne 30. marca 1924 v čl. 76 finančnega zakona za leto 1924/25 uzakonila sledečo odredbo: »Od plačane kazni in ocenjene vrednosti tihotapskih predmetov dobljena vsota se po odbitku stroškov, monopolске takse in takse po taksem zakonu razdeli tako-le: ena tretjina pripade državnim blagajni, ena tretjina onim, ki krivca primejo ali ga pomagajo izslediti, brez ozira na to, ali so državni organi ali ne, in ena tretjina fondu za pobijanje tihotapstva.« Uprava državnih monopolov želi, da ta zakonita določba doseže najširšo publiciteto ne samo v vrstah državnih uradnikov in uslužbencev, temveč tudi med zasebnim prebivalstvom, da bi odslej vsi vedeli, da bodo za to občo državljansko dolžnost pri pobijanju tihotapstva tudi materijelno nagrajeni. O tem se naslovi obveščajo vsled odloka ministrstva notranjih zadev z dne 8. aprila 1924, Pov. D. Z. Br. 6368, z naročilom, da potom običajnega razglašja preskrbe za najširšo publiciteto navedenega zakonitega določila. — Okrajno glavarstvo Celje, dne 25. aprila 1924. — Žužek s. r.

KINO GABERJE. Petek 2., sobota 3. in nedelja 4. maja »Divja kri«. — Ponedeljek 5. maja zaprto.

Gumi-pete in gumi-podplate

nosijo otroci in odrasli, ker so isti trpežni, po ceni in udobni za nošenje.

Tržne cene v Celju, dne 1. maja 1924 (V Din.) Govedina: V mesnicah I. vrste 25.— do —, II. — do 23.— na trgu I. vrste 24.— do —, II. vrste 22.— do —, vampov 12.— do —, pljuč 12.— do —, jeter — do 22.—, 1 kg ledic 22.— do —, loja 10.— do 25.—. Teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste 30.— II. vrste 25.— 1 kg jeter 22.—, 1 kg pljuč 22.— 1 kg kozličevine 25.— Svinjina: 1 kg praščjega mesa I. vrste — do 35.—, II. 30.— do —, 1 kg pljuč 15.—, 1 kg jeter 15.—, 1 kg slanina I. 38.—, II. 34.—, 1 kg masti 39.—, 1 kg ameriškanske masti 32.—, 1 kg šunke 45.—, 1 kg prekajenega mesa I. 45.—, II. 40.—, 1 kg prekajenih parčkov 13.—, 1 kg prekajene glave 20.—, 1 kg jezika 40.—. Klobase: 1 kg krakovskih 50.—, 1 kg šunkove 50.—, 1 kg hrenovk — do 35.—, 1 kg safalad 35.—, 1 kg posebnih 35.—, 1 kg pariških 30.—, 1 kg svežih kranskih 50.—, suhih kranskih 60.—, 1 kg salami fine 130.— do —. Perutnina: (1 komad), raca — piščanec, — do —, večji — do —, kokoš 40.— do 50.—, petelin 40.— do 50.—, puran 150.— gos — do —, domač zajec, manjši — do 25.—, večji 30.—. Ribe: 1 kg krpa (mrtevca) — do —, (živega) — do —, 1 kg ščuke (mrtve) — do —, (žive) — do —.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 3/50 do 4.— 1 kg surovega masla 60.— do —, 1 kg čajnega masla 88.—, 1 kg masla 48.—, 1 kg bohinskega sira 56.— do 60.—, 1 kg sirčka 16.—, eno jajce 1.— do 1.25. Pijače: (1 liter) starega vina 12.— do 15.—, novega 9.— do 12.—, piva 8.— do —, žganja — do 30.—. Kruh: 30 do 35 dkg belega kruha 2/50 do —, 70 do 84 dkg belega kruha 5.— do —, 1 kg belega kruha 7.—, 1 kg črnega kruha 6.—, 1 kg žemlj 10.—, žemlja 5 do 5 1/2 dkg 0/25, žemlja 10 do 11 in pol dkg 1.— do —. Sadje: 1 kg luksuznih jabolč —, I. —, II. —, III. 8.—, 1 kg orehov 10.—, 1 kg luščenih orehov — do 35.—, 1 kg, sliv — do —, 1 kg češpelj —, 1 kg grozdja — do —, suhih češpelj 9.— do 13.—, 1 kg suhih hrušk 8.—. Specerijsko blago: (1 kg) kave Portoriko 68.—, Santos 48.—, Rio 40.—, pražene kave I. 68.—, II. 56.—, III. 50.—, kristal belega sladkorja 20.—, v kockah 22.—, kavne primesi 26.—, riža I. 11.—, II. 10.—, (1 liter) namiznega olja 30.—, bučnega olja 36.—, vinskega kisa 4.—, navadnega kisa 3.—, petroleja 7.—, spirita denat 14.—, (1 kg) soli — do 4.—, celega popra 38.—, mletega popra 40.—, paprike 48.—, sladke paprike 128.—, riževnega škroba 32.—, testenin: I. 18.—, II. 12.— do 14.—, mila 17.— do 20.—, karbida 7/50. Mleviski izdelki: (1 kg) moke št. 00 6/50, 0 5/80 2/50, 4 4/50, 7 3/30, krušne moke —, ržene enotne moke 5.—, kaše 5/80, ješprenja 5/60, otrobov 2/20, koruzne moke 3/50, koruznega zdroba 4/50, pšeničnega zdroba 6/20, ajdove moke I. 6/30. Na drobno pri kilogramu 20 para več. Zito: (q) pšenice 350.—, rži 320.—, ječmena 340.—, ovs 325.—, prosa 300.—, nove, sušene koruze 280.—, ajde 300.—, fižola prepelčarja 600.— do 700.—, graha 1800.— do —, leče 1600.— do —. Kuriyo: (q) premoga, črni 51.— do —, ružavi 26/50, m³ trdih drv 140.—, q trdih drv 40.—, m³ mehkih drv 120.—, q mehkih drv 32.—. Krma: q sladkega sena 87/50 do —, pol sladkega sena 75.— do —, kislega sena 50.— do —, slame 50.— do —, prešano po Din 25.— pri 100 kg več. 1 kg solate 20.— 1 zavitek špagljev 10.—, (1 komad) ohrovt — do 4.—, karfiol 12.— do —, kislega zelja 3.— do 4.—, kolerabe 2/50, špinace 2.—, (1 kg) čebule 3/50 do —, česna 8.—, krompirja 1/50, 1 komad repe —, krožnik kisle —, motovilca 1/50, 1 kg radiča 20.—, regreta 1/50 do 2.—.

Ne razbijajte si glavu!

pa ako trebate dobar i valjani pisaoi stroj kupite samo

„Underwood“

Skladište: ZAGREB, Mesnička ul. 1.

Žalska drama.

Petar Petrovič, znameniti hrvatski dramski pisatelj, je imel v nedeljo, dne 27. aprila 1924. besedo na žalskem odru ter nam podal v slovenskem prevodu dramo »Mrak«, igrokaz iz življenja povojne dobe, tako naravno

in resnično, da smo med dejanji živeli bolje v življenju samem nego pazni zasledovalci živemu poteku resne drame.

Že koj v prvem prizoru so znali skrbni diletantje najti primeren kontakt z občinstvom ter si istega ohraniti do zadnjega pretresljivega prizora v blestečem gozdu. Občinstvo, ki bi ga bilo lahko več, je vzdrževalo lepo disciplino, kakor se to spodobi in pričakuje od ljudi kulturno višje plasti.

In ta pozornost in takt občinstva so v polni meri kvitirali igralci in igralki, ki so nam nudili prizor za prizorom vestno pripravljeno dramo, resnično življenje, polno trpljenja, prevar in bolesti.

In vsa strašna tragedija življenja na odru je prešla na nas gledalce, ki smo vsi z njimi čutili, z njimi trpeli in se solzili.

Bil je to užitekpoln večer in so žalski diletantje s svojim griškim gostom obnovili čast svojega odra. Zasedba vlog je bila prvovrstna, kreacija posameznih karakterjev pa tem ložja, ker je imela režiserka gđ. Janja Hodnikova najboljši vzgled v celjski uprizoritvi. Maske in kostumi so bili posrečeni, pristno kmečkim razmeram primerni.

Lepo so učinkovali svetlobni efekti, zvenkljanje zvončkov bližnje črede, trljanje iz lin sosednega cerkvenega stolpa. Pretresla nas je tuborna pesem Rade iz ozadja, kakor tudi domači pevi fantovskega zbora in čista popevka iz daljne pastirske piščalke.

Ilija Vujin (g. Razpotnik, učitelj iz Griž) je bil v originalni maski občinstvu sprva neznan. Vili je v svojo ulogo brezsrčnost in nezvestoba v rezkem trdem in neizprosno tonu, ki mu je manjkala tu pa tam mehkoča. Sicer pa je bil ves njegov nastop časten v okvirju rodbinske nesreče.

Njegova hčerka Jekica (gđ. Janja Hodnikova) je dala ves čas izraz nežnega in globokočutečega čustvovanja in pomilovanja z vsako izgovorjeno besedo in z vsako kretnjo. Le njeni lasje mi niso nudili značaj prikladnosti. A bila pa je najboljša tolažnica nesrečne matere Marte Vujin (gđ. Trezi Sušterič), ki je v svojem čistem značaju in potrpljenju lepo karakterizovala zahrbtnost svojega moža. Višek svoje igre pa je pokazala v smotreni spravljenosti v trenutku, ko je kleče pred svojim možem kapitulirala.

Nien sin Vasilij Stanič (gosp. Jože Audič) je triumfal kot slepec in vojaški invalid. Najbolje je trgal srca svojih dragih ter vztrajal v svojem trpljenju tudi na beraški svoji poti. Ostal je invalid življenja.

In kako ga je znala varati in smesiti žena Rada (gđ. Irena Keršnikova.) V vsem svojem dejanju je izborna kazala svojo razuzdanost v polni nagoti in te s svojim drastičnim izzivanjem provocirala neprostovoljni pogin. In ko je po pretresljivi zadnji sceni padel zastor, je bil tudi konec trpljenja sočutnega in hvaležnega občinstva — dokaz, da je igra dosegla uspeh, kojega se i mi veselimo iz srca. Kronist.

Kaj je milijarda?

Da šteje ena milijarda 1000 milijonov, ve pač skoro vsakdo izmed nas. Vprašanje pa je, ali zamore vsakdo pojmiti veličino ene milijarde, n. pr. dinarjev, ljudi, nabojev, minut itd. Da bomo zamogli vsaj približno pojmiti eno milijardo — evo nekoliko primerov.

1. Če bi razvrstili eno milijardo vojakov v polke in bi štel vsak polk po 3.000 mož, bi dobili 333.333 polkov in še bi ostalo 1000 mož. Ako bi pričela ta nepregledna kolona korakati z običajnim vojaškim korakom v četverstopih, bi preteklo 11 let, predno bi prišel zadnji četverstop na odhodno mesto prvega. Če bi hotela ta kolona potovati z železnico, bi potrebovala 20 milijonov vagonov, računajoč na vsak vagon 50 mož. V slučaju, da bi bil vsak vagon dolg 10 metrov, bi bil ta vlak dolg 200 tisoč kilometrov. To je dolžina petih ekvatorjev, torej petkratni obseg zemlje.

2. Mitraljeza, ki da 500 strelcov na minuto, bi morala streljati tri leta in 9 mesecev neprestano dan in noč, predno bi potrošila 1 milijardo nabojev.

3. Recimo, da bi kak bogataš prodal vse svoje imetje in dobil zanj ravno 1 milijardo dinarjev. To srečni človek bi lahko vsak dan potrošil 10.000 di-

narjev, a bi moral doživeti starost 278 let, predno bi potrošil vse svoje imetje.

4. Kdor hitro šteje, lahko našteje v minuti 200. Če bi hotel naštet 1 milijardo, bi moral šteti 9 in pol leta neprestano, dan in noč.

5. Redki so ljudje, ki dožive starost 1 milijarde ur, ki dajo, pretvorjena v leta, 114 let.

6. Najmanjša mera v običajnem trgovskem življenju je pol dekagrama. Ali ena milijarda pol dekagramov je 500 vagonov.

7. Ako bi pokladali eno milijardo zlatnikov po 20 K enega na drugega, bi dobili zlat stolp, visok 1000 kilometrov. To je 1 in pol jugoslovanske morske obale.

8. Četa 200 strastnih kadilcev, kojih vsaki popuši dnevno po 50 cigaret, bi morala pušiti 278 let, predno bi popušila 1 milijardo cigaret.

9. Ako bi zložili 1 milijardo cigaret, papirčkov, bi dobili papirnat stolp, visok 14 kilometrov in 300 metrov.

Na podlagi teh primerov si lahko prilično zamislimo vso neizmernost ene milijarde.

Naval stekline v Slovenijo.

Med mnogoštevilne grde in nevarne posledice svetovne vojne moramo šteti tudi silno širjenje ljudem in živalim izredno nevarne bolezni stekline (lyssa), posebno med pasjim in mačjim plemenom.

Iz daljnih krajev Azije in Rusije gre že dolga leta silen tok označene bolezni preko evropskih pokrajin in sedaj pljuska val že doli časa tudi preko naše ožje domovine. Dan za dnevom se pojavljajo mnogoštevilni slučaji posebno pasje stekline, padle so že človeške žrtve in pešeto število psov, mačk in tudi drugih živali je poginilo, oziroma bilo pokončanih. In vendar se ne prestando ponavljajo po raznih krajih Slovenije novi slučaji in stroški rastejo že v visoke milijonske svote, katere mora plačevati državna blagajna in prizadele občine, ki morajo skrbeti za zdravljenje ljudi in zatiranje bolezni.

Oblastva se trudi, da bi zajela ta nesrečni tok, a prebivalstvo je večinoma brezbržno in ne vpoštevja izdanih varnostnih naredb. In to je glavni vzrok veliki obsežnosti nevarne, nalezljive bolezni stekline. Vsa javnost naj bi sodelovala, pa bi bilo kmalu boljše. Preziranje in celo trmoglavost nasprotovanje od strani lastnikov psov in splošna nebržnost pa z vso silo pospešuje že itak veliko nesrečo, katere ne bo preje konec, dokler vsi skupno ne prično boja proti tej strašni kugi. Vsi, prav vsi — od vsakega posamnika, od županster in varnostnih organov ter veterinarjev do političnih in sodnih oblasti, bi morali storiti svojo dolžnost, pa bi se kmalu pokazale dobre posledice. Prazno zabavljanje pa ne bo nič pomagalo, ker steklina ni bolezen, ki nastane sama od sebe, ampak je kuga, katere strup se širi izključno le po ugrizu steklih živali. Zato bi se dala ta bolezen hitro zatreti, ako bi se povsodi in vestno izpolnjevale izdane veterinarske odredbe glede zapore (kontumaca) psov in mačk. Pozor tedaj na brezbržneže, ki povzročajo nevarnost za človeštvo in živalsko zdravje in življenje.

Vet. nadzornik H. Turk.

Dnevna kronika.

DVAJSETLETNICA DVORAKOVE SMRTI. Dne 1. maja je poteklo 20 let, odkar je umrl Antonin Dvořák, poleg Smetane največji mojster češke glazbe.

EPIDEMIJA NA MADŽARSKEM. V Budimpešti se je nedavno pojavila epidemija pegastega legarja, katero so zanesli cigani. Epidemija se je razširila v okolici mesta in zavzela grozne dimenzije.

SKOČIL POD VLAK. Krčmar Vincenc Vidmar iz Trsta je bil zadnji čas v hudih denarnih stiskah. Njegova obrt mu ni nesla toliko, da bi mogel preživljati sebe in družino; vrhutega mu je še žena nevarno zbolela. Sklenil je končati svoje življenje; zjutraj okoli 8. ure je skočil na kolodvoru pod lokomotivo nekega tovornega vlaka. Kolesa težkega stroja so Vidmarja strašno razmesarila. Mož je imel desno nogo nad

kolenom odrezano, levo pa popolnoma zmečkano v stegnu. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

STRAŠEN UMOR STARKE. Mariška Baranyar v Stari Moravi je umorila s svojim ljubimcem Lajošem Barošem 60-letno starko Julijano Manthon. Preiskava je dognala, da sta starko najpreje otrovala, a ker nista mogla počakati na njeno smrt, sta jo obesila in zadavila. Ljubimca sta izvršila ta umor, da bi se polastila starkinega premoženja.

IZUMI PETROGRAJSKIH DELAVCEV. Po vesteh petrograjskih listov so izumili delaveci namošnjih tovarn povsem nove stroje. Neki delavec je izumil stroj za umetno obdelovanje lesa, drugi za tkanje, tretji nov valjak. Železniški delavec Gromor je izumil precizen aparat za izračunavanje tovarne nosne teže. Vlada hoče njihovo delo podpirati.

SVETOVNA TVRDKA GEORG SCHICHT D. D., znana veletovarna mila v Ustju ob Labi, je ena najstarejših in največjih tovarn mila na evropski celini. Kakor v vseh drugih nasledstvenih državah, je ustanovila ta tvrdka po preobratu tudi v Jugoslaviji, in sicer v Osijeku, veliko tovarno za izdelovanje mila, sveč in raznih pralnih sredstev. Tukajšnja »Jugoslovanska d. d. Georg Schicht«, pri kateri je v odlični meri udeležen domači kapital, je dogradila veliko, najmoderneje urejeno tovarno in je v položaju, izdelovati sedaj tudi v Jugoslaviji svoje, skozi desetletja kot najboljšo priznane pralno milo z znamko »Jelen« v predvojni kakovosti. Oblika tega mila se sicer mnogostransko ponareja, v kakovosti pa pravega Schichtovega mila nihče ne doseže. Vsem gospodinjam se torej priporoča v njih lastnem interesu, da pri nakupu pralnega mila pazijo vedno na ime »Schicht« in na znamko »Jelen«, ter da zavrnejo vse druge izdelke, ki se jim nudijo kot »Schichtovo« milo, ki pa ne nosijo znakov pravega Schichtovega mila. Opozarjamo na današnji oglas.

Razne vesti.

NAJVEČJA GROBNICA NA SVETU. Na newyorškem pokopališču bodo zgradili ogromno zgradbo, v kateri bo prostora za 10.000 grobov. Poleg tega ima to prebivališče smrti še 5000 prostorov za one, ki žele, da se upepelijo. Prebivalci Newyorka so že pokupili skoro vse prostore, čeprav so zelo dragi. Ta grobnica je po mnenju inženjerjev tako solidno zidana, da bo vzdržala dalje časa kakor egiptovske piramide.

5 MILIJONOV AVTOMOBILSKIH NESREČ. V preko 5 milijonih avtomobilskih nesreč v l. 1923. je prišlo glasom statistik zavarovalnih družb v Združenih državah ameriških 27 ljudi ob življenje, 657.000 pa jih je bilo ranjenih. Povzročena škoda je znašala 1 milijardo 113 milijonov dolarjev.

DVIGNJENJE POTOPLJENIH PODMORNIC. Znani švicarski avijatik Louis Kasser je izumil novo metodo, kako dvigniti potopljene podmornice. Strokovnjaški krogi smatrajo te osnove za pravo utopijo. Dosedaj ni še nikomur uspelo ta problem povoljno rešiti.

OSTRIŽENE DAME. V Newyoriku je popularno postalo, da si dame strižejo lase; zadnje dni si je dalo dnevno 5000 dam striči lase.

DOBRA MATI NE MORE BITI POSLANICA. Pri zadnjih volitvah je bila izvoljena v angleško spodnjo zbornico kot zastopnica Hilton Philipsson. Medtem se je zahvalila za mandat in se oprostila z dolžnostmi, ki jih ima kot mati.

MAČJA VELIKA NOČ. V velikonočnih praznikih se je zbrala v Londonu večja družba žen, ki si je nadela nalogo preskrbeti hrano mačkam v raznih londonskih skladiščih. Povsod, kjer so slišale kako mačko mijavkati, so spustile skozi omrežje posode z mlekom in mesom. Tako so mačke in miši v Londonu preživele prijetne velikonočne praznike.

SKRIVNOSTNA DAMA. Pred nekaj dnevi so odnesli tatovi iz palače bogatega Mehikanca, markija del Fiero v Parizu biserov in denarja za 500.000 frankov. Policija vlomilem ni mogla priti nikakor na sled. Sedaj so osumili neko črno oblečeno damo, ki je na dan vloma povpraševala v bližnjih hišah,

Zvezna tiskarna v Celju

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela solidno, okusno in najhitreje

Ceně konkurenčne!

Prepričajte se sami!

Najmoderneje urejena knjigoveznica

ako bi bilo v palači dobiti kako stanovanje. Dognalo se je, da je bila tatica ženska, ki je uporabljala gumijaste rokavice, da ne bi pustila odtiskov prstov. Policija je skrivnostno damo aretirala.

NAJVEČJI HOTEL NA SVETU. V ponedeljek so začeli graditi v Chicagu novi triindvajsetnadstropni Palmer House, ki bo največji hotel na svetu. Sedanji Palmer House je bil odprt leta 1873. ter je dolga leta veljal kot najboljši hotel na svetu. Stal je 2.500.000 dolarjev, kar je bilo tistih časih že jako lepa vsota. Novi Palmer House, ki bo imel 2.268 sob in ravno toliko kopalnic, bo stal z vso opremo 20.000.000 dolarjev. Zemlja, na kateri bo stal, je vredna tudi 20.000.000 dolarjev. Novi Palmer House bo tudi tretje največje poslopišče na svetu.

SLABA ŠALA. Pri raznih burkah ob priliki sprejema v neko brooklynsko študentovsko organizacijo so bila tri mlada dekleta zaznamovana s srebrnim nitratom in najbrže bodo njih obrazi za vedno skaženi. Dekle, ki je vodila celo stvar in ki je po poklicu učiteljica, je morala v posteljo, tako silno je bila vznemirjena, ko je izvedela o posledicah nedolžne šale. Obraze, grla in hrbte kandidatkinj so namazali z nitratom, naslikali z njim brke in brado, na licih zaznamovali križe, a na čelu natisnili začetne črke organizacije. Celo žrtve same so smatrale prvi dan vse skupaj za šalo. Toda, kak je bil strah teh deklet, ko so naslednji dan prišle na sonce ter je njihov koža nenaadoma počrnela na vseh tistih delih telesa, ki so bili namazani z nitratom. Temu prvemu znaku pa so sledili še drugi: vsa tri dekleta trpijo na tistih mestih pekoče bolečine in morali so jih prepeljati v bolnišnico.

LJUBOSUMNA ŽENA PO NESREČI USMRTILA SAMA SEBE. Jennie Nakwas v Chicagu, stara komaj 18 let, je podlegla svoji rani v neki tamkajšnji bolnici. Stražnikom je izpovedala, da se je po nesreči sama obstrelila, ko je nekega večera ob priliki domačega prepira hotela z revolverjem ustrašiti svojega moža.

KONGRES TRGOVSKIH IN OBRTNIŠKIH ZBORNIC V SKOPJE. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani prosi interese in zastopnike trgovskih, industrijskih in obrtniških organizacij, ki se nameravajo udeležiti kongresa trgovskih zbornic, ki se vrši v soboto, dne 16. in v nedeljo, dne 17. maja t. l. v Skopju, da prijavijo zbornici najpozneje do 3. maja svoj točen naslov, kakor tudi organizacijo, katero nameravajo na kongresu zastopati, da bi mogla zbornica pravočasno prijaviti vse udeležnike trgovsko-industrijski zbornici v Skopju radi preskrbe prenočišča in tudi glede prireditve skupnega izleta v Solun.

Razširjajte „Novo Dobo“!

BOLEČINE? V obrazu? V udih? Poskusite pravi Fellerjev Elzafuid! Vi se boste čutili! Dobrodojen pri drgnjenju celega telesa in kot kosmetikum za kožo, zobe in negovanje ust! Veliko močnejši in boljši kakor francosko žganje ter čez 25 let priljubljen! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnat ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnati ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev s 10% doplatka razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrž št. 356, Hrvatsko.

Odgovorni urednik: Lic. Edv. Simnic. Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna, Celje.

Čistokrvna
psica in pes
volčje pasme, 1 leto stara, se prodaja. Vpraša se Kralja Petra cesta 29. 2-2

Sprejme se zdravo in pošteno starejšo osebo kot
varuhinjo
k dvema otrokoma za dopoldan in popoldan. Hrana in plača po dogovoru. Naslov v upravi. 2-2

Mizarstvo.

Naznanjam cenj. občinstvu Celja in okolice, da sem otvoril **mizarsko delavnico na Lavi št. 21, v hiši gosp. Karlovšek.** Prevzemam vsa v to stroko spadajoča dela, katera izvršujem eksaktno in po zmernih cenah.

Se priporočam za naklonjenost.
JOSIP BALOH,
mizarski mojster, LAVA št. 21. 3-2

Otročjevozičke vseh vrst od preproste kočare do najfinjših, po vzoru Brenabur ter otroške stolice po najnižjih tovarniških cenah imata vedno v zalogi
20 Kramar & Mislej 11
(preje Prica & Kramar), Celje, Kralja Petra cesta

Večjo množino dobrega sadjevca

ima za prodati Jurša, Žreče pri Konjicah.

Iščem snažno stanovanje

(event. opremljeno)
1 do 2 sobi, s pritliklinami (kuhinjo, drvarnico itd.), za takoj, v Celju ali okolici. Slučajno tudi v Laškem ali Petrovčah. Cenjene ponudbe na upravo pod »Nagrada«. 1

Dve gospe iščeta
stanovanje
1 do 2 sob s kuhinjo in pritliklinami. Ponudbe na upravo pod »Strpljivost«.

Kovaškega učenca
sprejme takoj Anton Zajc, kovač v Žalcu.

Dva mizarja

dobita delo takoj pri Produktivni zadrugi za lesno industrijo v Celju, Lanovž. 3-1

„Kolektor“ — Kranj
jugoslovanski krožek dopisovalcev in zbirateljcev.

Kroženje zvezkov z znankami. Nabiranje razglednic, znamk itd. Zveze s tu- in inozemstvom. Okrožnica na zahtevo se pošlje.

Inserirajte v „NOVI DOBI“!

Ali že veš?

da kupiš sedaj **deško** sukno, za gospe ter **najnovejše** volneno blago za damske obleke in kostume pri **Miloš Pšenčnik**, Celje, po **znižani ceni?**

Ali še ne veš?

da kupiš sedaj najboljše šifone, cefirje, razno perilo, **nogavice** in drugo modno blago po **znižani ceni** v manufakturni in modni trgovini **Miloš Pšenčnik**, Celje, Kralja Petra 276 50-18 cesta št. 5.

Cene znižane! Postrežba solidna!

Kleparstvo in vodovodne inštalacije
Franjo Dolžan

CELJE - Kralja Petra cesta - CELJE

Sprejema vsa dela zgoraj omenjenih strok kakor tudi popravila
Postrežba točna. Cene zmernae. Solidna izvršitev.
477-9

Trboveljski premog
iz rudnikov: Laško, Hrastnik in Trbovlje in
trboveljski prima portland cement

dobavi iz tukajšnjega skladišča ali pri celih vagonih
od vagona po najnižjih dnevnih cenah

Premog se dostavlja na željo tudi na dom.

ZVEZA SLOVENSKEH TRGOVCEV

Cvenkel, Elsbacher in Ravnikar
pri podružnici Ljubljanske kreditne banke v Celju.

Oglejte si
manufakturno
trgovino
J. KUDIŠ Gaberje št. 3

(gostilna Plevčak) nasproti Mestnega mlina

NA DROBNOI

50-20

NA DEBELOI

PRIPOROČA

svojim ocenjenim odjemalcem veliko množino inozemskega blaga kakor sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon, vse krojaško potrebščino ter raznovrstno manufakturno blago po zelo

nizkih cenah.

Zahvala.

Ob priliki prebridke izgube naše blage mamice

Angele Witavsky roj. Ratajc

izrekamo tem potom vsem, ki so ji stali v času njene bolezni ob strani, nadalje vsem darovalcem vencev in šopkov, kakor tudi vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti k večnemu počitku, našo najtoplejšo zahvalo.

GABERJE, 2. maja 1924.

Žalujoci ostali.

Prva hrvatska štedionica podružnica Celje

Ustanovljena 1. 1846.

Aleksandrova ulica.

Ustanovljena 1. 1846.

Delniška glavica: D 75,000.000

CENTRALA V ZAGREBU.

Rezerv. zaklad: nad D 35,000.000

Podružnice: Daruvar, Križevci, Maribor, Mirovica, Nova Gradiška, Novi sad, Ogulin, Osijek g. grad, Beograd, Delnice, Djakovo, Gjurjevac, Iluk, Karlovac, Kraljevica, Bjelovar, Brod n. S., Crikvenica, Čakovec

Podružnice: Subotica, Sušak, Sv. Ivan Zelina, Varaždin, Vel. Gorica, Vinkovci, Virovitica, Vukovar, Zagreb, ilica 117, Zemun, Ekspoziture: Osijek d. grad, Vinica.

Prejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun. — Eskomptira menice in devize.

Prejema v inkaso tu- in inozemske menice in čeke.

Izdaja 4 1/2% ne zastavnice in 4 1/2% ne obveznice, ki so davka proste, pupilarno varne in imajo jamstveno sposobnost.

Kupuje in prodaja valute in devize.

Izdaja čeke in kreditna pisma in preskrbuje izplačila na temelju akreditivov na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje kredite v razni obliki.

Izvršuje vse borzne naloge točno in kulantno.

Posreduje pri nakazilih iz Amerike v tuzemstvo.

D.M.C.

artikli, Aida, Ada, Marija, Herkules, Konkordia, pamuci, svila i vuna za jupere, berlinska vunica, svila za šivanje, te razni drugi pribori

VELETRGOVINA

FERDO SCHWARTZ I DRUG

Zagreb, Ilica 45.

Tel. br. 2-56. Brz. nasl.: ŠVADRUG.

Ant. Lečnik

urar in juvelir
Celje, Glavni trg št. 4
(prej Pacchiaffo). 95

Oblastv. koncesijonirana posredovalnica za promet z realitetami

A. P. ARZENŠEK IN DRUGOVI

d. z. o. z.

CELJE :: Kralja Petra cesta 22 :: CELJE

Posreduje pri prodaji ozir. nakupu zemljišč, hiš, vil, gradov, velikih in malih posestev, industrijskih podjetij itd., itd. vestno in točno.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Prevzemam žaganje drv

vsako množino, po najnižji ceni ali po dogovoru. JERNEJ ŠARLAH, Gaberje. Informacije daje in naročila sprejema gostilna Kus (Krobat), Celje, Glavni trg. — 8

Stara pesem

izkopana iz tritisoč-letnega groba egiptovskega kralja

Opeko kdo dobro hoče dobiti, ta v Račju jo mora zdaj naročiti.

Streho trpežno kdo hoče napraviti, opeko iz Račja mora nabaviti.

Denar si prihrani, srečo privabi, blago, Opekarno v Račju* kdo rabi.

To pesmico danes vsak mora znati; to šolarčku skrbna pravi že mati.

Zaradi opustitve

trgovine mešanega blaga v Celju, Glavni trg št. 9

se prodaja

TRGOVSKA OPRAVA,

obstoječa iz stelaž brez predalov, pudelnov, okrog 200 kartonov (Lagerkartone), 1 velikega zrcala, 3 steklenih omar, 1 kompletne nikelnaste nove opreme za veliko izložbeno okno ter raznega kratkega blaga, čipk, vezenin in ročnega dela itd. Naj se ne zamudi te ugodne prilike! Samo do 1. junija t. l.

Brusimo vse: britve, škarje, nože, gilette (zdravnikom, brivcem, krojačem, hotelirjem itd.). Za delo se jamči. 4

Elektr. brusarna

Celje, Prešernova ulica št. 19

Slavenska banka d. d. Zagreb

Delniška glavica
Din 50,000.000

Podružnica Celje

Vloge čez dinarjev
125,000,000

Rezerva preko Din 12,500.000

Podružnice:

Beograd, Bjelovar, Brod na Savi, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Vršac, Wien.

Ekspoziture:

Jesenice, Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka.

Agencije:

Buenos Aires, Rosario de Santa Fé (Argentina).

Afilijacije:

Slovenska banka, Ljubljana; Jugoslovanska industrijska banka d. d., Split.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

POZIV!

delničarjem delniške družbe združenih pivovaren Žalec in Laško

Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani vabi posestnike delnic Delniške družbe združenih pivovaren Žalec in Laško, da predložijo svoje delnice v zamenjavo proti delnicam Delniške družbe pivovarne »Union« VII. emisije, sklenjene na občnem zboru, dne 14. aprila 1924.

Za vsaki dve delnici Delniške družbe združenih pivovaren Žalec in Laško, s kuponom pro 1923/1924 ter z nadaljnjimi kuponmi in s talonom izroči imenovani zavod eno delnico Delniške družbe pivovarne »Union« VII. emisije s kuponom pro 1923/1924.

Zamenjava se vrši od 28. aprila do vštete 15. maja 1924 pri likvidaturi Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani, Prešernova ulica št. 50. Na prijave, ki dospejo po poteku 15. maja t. l. se ne bo več oziralo.

Za izročene delnice Delniške družbe združenih pivovaren Žalec in Laško, bo izstavil Kreditni zavod za trgovino in industrijo začasno potrdilo, proti kateremu se bo svoječasno — kakor hitro bodo dotiskane nove delnice Delniške družbe pivovarne »Union« — izročilo delnice v efektivnih komadih.

V LJUBLJANI, dne 22. aprila 1924.

3-1

Kreditni zavod za trgovino in industrijo.

CELJSKA POSOJILNICA

Stanje hranilnih vlog
čez K 120.000.000.—

Narodni dom (na oglu v pritličju)

Stanje hranilnih vlog
čez K 120.000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše, izplačuje točno in nudi za iste največjo varnost.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

Čevljarna „ADRIA“ Celje

:: PRODAJALNA NARODNI DOM. ::

Priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih čevljev izdelanih v lastni delavnici. Izdeluje čevlje po meri. Popravila izvršuje naglo in po zmernih cenah.

12—5

Kupim vsako množino hrastovih pragov

15×15/25 2'40 m dolgih. Ponudbe obvezne na naslov: Josip Osolin, lesna trgovina, Laško.

3—1

Elektrotehnično in mehanično podjetje

DRAGO GAMS
CELJE-GABERJE štev. 91.

Telefon št. 26. — Brzojavni naslov:
Gams Celje. — Poštni predal št. 31.

Bencin, olje in mast za avtomobile vedno v zalogi.

Naprava in popravilo vseh vrst elektrotehničnih inštalacij. Popravlja vse v mehanično stroko spadajoče predmete, n. pr. kolesa, motorje, avtomobile, šivalne, pisalne in vse ostale stroje. — Prodaja elektroteh. in meh. predmetov, n. pr. elektromotorje, žarnice, kolesa, motorje, šivalne stroje, otroške vozičke, gumije vseh vrst kakor posamezne dele meh. predmetov po najnižji ceni. Proračuni in prospekti brezplačno, istotako strokovni nasveti.

Jamčim od 10—15 let

za
Mundlos- in Junker
& Ruh-stroje;
za šivilje, krojače in
čevljarje.

Cena: 2500—4000 Din.
Trgovci in obrtniki
popust.

PUCH

Iz tovarn:

DIAMANT

NORMA
En gros

BUDISA
En detail

in po najnižjih cenah.

LASTNI DOM

registrovana kreditna in stavb. zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge tudi od nečlanov in jih obrestuje po **8%** osem od sto — proti odpovedi po **10%** — od sto — na leto.

Pisarna: CELJE, Prešernova ul. 151.

Modni salon

gospe VILME TOBIŠ

CELJE, Gosposka ulica št. 20/I. nad. izdeluje obleke za neveste, za gospe in otroke.

Vozovi in konjska oprema

Prodajam več lahkih in težkih tovornih vozov, kakor tudi različne konjske opreme.

Marija Karlovček

Lava štev. 21. 3—3

2 izložbeni omari

novi, se takoj ceno prodajata. Andr. Milevski, Prešernova ulica 6. 3—3

Odda se lepa soba

s 1. majem solidnemu gospodu. Stros-mayerjeva ulica 1, II. nadstropje, levo.

Upravni svet Slavenske banke d. d. v Zagrebu

s tem naznanja, da se bo na temelju sklepa VI. rednega občnega zbora z dne 28. aprila 1924, izplačevala na

kupon štev. 6

bančnih delnic, počenši z dnem 1. maja 1924, 9% dividenda

1. j. Din 9.— od komada.

Izplačila se bodo vršila na blagajni centrale v Zagrebu, pri vseh njenih podružnicah, in ekspoziturah, nadalje pri Ljubljanski kreditni banki in vseh njenih podružnicah, pri Slovenski banki v Ljubljani in njenih podružnicah, pri Jugoslavenski industrijski banki v Splitu in pri Merkantilni banki v Kočevju.

Delničarjem bivše Jugoslovanske Union-banke, odnosno Mariborske eskomptne banke, se vpoštevajo njihove še ne izmenjane delnice v smislu svoječasne sklepa glede ujedinenja s Slavensko banko d. d., tako, da po dve delnici Jugoslovanske Union-banke, odnosno Mariborske eskomptne banke, veljata za tri delnice Slavenske banke.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad Kron 25.000.000.—

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.